

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

«ΠΕΣ ΜΟΥ ΤΙ ΤΡΩΣ...»

“Εως τώρα ξέραμε τήν παροιμία: «Πέσ μου μὲ ποιὸν πᾶς νὰ συν πᾶς ποιὸς εἰσαι». Τελευταίη δύμας ένας “Αγγλός γιατρός δημιούργησε τό κάποινι νέο ρητό, τό δηποίον, όπως βεβαιώνει είνες ἀλλάνθαστο: «Πέσ μου τι τρώς νὰ σον πᾶς εἰσαι».

Ο “Αγγλός αὐτούς γιατρός, ἀφοῦ ἔπι χρόνια μελέτησε συστηματικά τήν επίδρασην τῶν προφῶν στὸν ἀνθρώπο κατέληξε στά ἀκόλουθα συμπεράσματα:

· Ή χρῆσε τοῦ βαθμοῦν κρέατος κάνει τὸν ἀνθρώπο πραστήριο καὶ τολμῷριο.

· Ή χρῆσε τοῦ κοιριοῦν κρέατος κάνει τὸν ἀνθρώπο πάπαισόδοξο.

Τό ποδόβιον κρέας προκαλεῖ μελαγχολία...

Τό μοσχαρίσιο καταστρέψει κάθε δραστηρότητα.

Τό γάλα καὶ τὰ αὐγά χρέζουν ζωηρότητα πνεύματος, ίδιως μάλιστα στὶς γυναικεῖς.

Τό βούτυρο κάνει τὸν ἀνθρώπο φλεγματικό.

Τό μῆλον είνε ενέργειαντατά τοῦ διανοητικῶν ἀργαζομένους.

· Ή πατάτα προκαλεῖ στενοχώρια καὶ τεμπελιά.

· Ή μουστάρδα, ἐπὶ τέλους είνες θαυμάσιο τονωτικὸ τῆς μνήμης!...

Η ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

· Ή βασιλίσσα τῆς “Αγγλίας” Έλισσαβέτ ἔλαβε κάποτε μίαν ἀναποδά, ποὺ ἡμίποει νά χαρακτηρίσῃ ὡς ή πιὸ περίεργη καὶ πιὸ πρωτότυπη ἀπ’ δύος ἔχουν ὑποβλήθη ποτέ.

Τήν ἐποχὴν ἔσβιν ἔχει καταδικασθῆνεις θάνατο γιὰ κάποιο ἐγκληματικὸν τοῦ δοματικοῦ ράφτην ἐνὸς μικροῦ “Αγγλικοῦ χωριοῦ”. Οι κάτοικοι τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ ἔσπευσαν ἀμέσως νά ἴνοβδουν ἄπειρον αὐτοῦ στὴν βασιλίσσα αἰτησούσας κάριτος, ποὺ ήταν συντεταγμένης ὡς ἔξτη.

· Στὸ χροῖο μας ἔχουμε δύο καρροποιούς καὶ ἔναν μόνο ράφτη. “Δεν ἔταις ἀπαράίτη, γιὰ νὰ ἰκανοποιηθῇ η δικαιοσύνη, νὰ φρεσκάθῃ ἀπὸ ἀνθρώπος, ἀπὸ επιδοκήση” η Μεγαλιεύτης Σάς νὰ διατάξῃ τὸν ἀπαγονούμο τοῦ δηνὸς ἀπὸ τοὺς καρροποιούς. “Ο οὐλος μᾶς φτάνει, ένω γάρτη έχουμε ἔνα καὶ μόνον...”

— “Οχι... Α... Ολα κι’ δλα Μπάη, θὰ μᾶς τὸ πῆς! έπιμενούμενας μάλιστα!

— Αφοῦ τὸ ἐπιμένετε, λοιπός, ἀκούστε. Ετσι γιὰ τὸ τίποτε παστήκαμε. Κατά μούτες, κάτι σαύπα, δικαστής σηκώθηκες ὅρδος: «Ρέ μη μου κάνεις ἔμενας τὸν κάργι!» τοῦ λέω. Τίποτα αὐτοῦ, Κ’ πήναν ψηλός, δῶς τὸ ταύτινον έρεστα...

· Ο Σεβηνταλῆς διέκοψε:

— Ο Κοντατέος δὲν ήτανε ψηλός. Ήταν κοντός σὰ τὸν κάρυουρα!

— Ναι, δικο νέρε, κοντός. «Ρέ, δστα ρέ, τοῦ λέω!» Τίποτα αὐτοῦ. Κάνει νὰ σηκώσῃ καὶ τὸ χέρι του. Μά τώρα ἐπιτέλεσται μᾶς νὰ τρώμε μπάτους...; «Οξω λοιπόν που λές κι’ ἔγω τότε δὸ στιλέτο, μά στην καρδιά καὶ πάρ’ τὸν κάτιο! Ούτε γκά, δὲν κανει! Μαρφόφρος κομπάρη ἔγω ποὺ μὲ βλέπεται!...

· Οι ἄλλοι ἀντὶ νὰ σκυνηθοῦν, ἔξεκαρδιστήκαν στά γέλοια.

— Ότας κάπει δὸ Κοντατέος, πέθανε;

— Τώρα νά ήταν κι’ ἀλλος!...

Μὲ τά γέλοια τοὺς δὸ Μπάης, σᾶν νὰ θύμωσε.

— Βρέ βλάψη, τὶ γελᾶς;

— Βρέ νά δὸ Κοντατέος!

Καὶ τοῦ ἔθεταιν τὸν ἔκτος τῆς παρέας, τὸν ἄγνωστὸ του μουταρίγιο...

— Μωρέ σὺ ίστας δὸ Κοντατέος; φώναξ δὸ Μπάης.

— Nal! μούγιρος! έβινες.

· Απόμνειν μ’ ἀνούχο τὸ στόμα δὲ Βολιός!

Ποῦ νὰ τὰ χάσῃς ὅμως, δὸ Μπάης δὸ Αχάλαγος. Κύτταξες καλάκαλά τὸν Κοντατέο, ποὺ ἀντίκειν του καθότανε, σηκώθηκε λίγο, ἐποψής πρὸς τὸ μέρον τοῦ λεβέντη τοῦ Γαλαξειδού, ἔβαιε τὶς γούσσες στὴ μέση του, καὶ κυττάζοντες τὸν κατάματα, τὸν φώναγμα σὰν ἐκπλήκτος, σᾶν νὰ μήν πέστευσε διτι, ἔβλεπε στὰ μάτια του.

— Μωρέ, ζῆς ἀκόμα!...

Σταμ. Σταμ.

ΑΓΝΩΣΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ (*)

Η ΚΟΙΜΑΜΕΝΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ (**)

Λόγιγος κι’ ἀρμάνι γύρω στὸ παλάτι
Καὶ τὸ φυλᾶν ἀράσατα σπαθά
Κ’ ἔκειν ἀποκομῆθηκε βαθέα
Καὶ δὲν τὴν βλέπει ἀνθρώπου μάτι.

Μάριος κακά τῆς είχαν καμαρένα

Νά μὴν ἐυκήση χρόνους ἔκατο,
Πρὶν ἔνα βασιλοπούλο ξακουστό
· Ερθιν νά τὴν ειδῇ ἀπ’ τὰ ξένα.

Σ’ εἰσ’ ή Κοιμάμενη Βασιλοπούλα,
Μά δὲν κοιμᾶσα μοναχὴ σου σύ,
Κ’ ἀλλος ἔκει δεξιά σου τὴ χρυσή
Τοῦ Ἐθνούς καρετερεὶ αὐγούσια.

Σταυρὸς ἀστράφτει καὶ σπαθὶ σιμά του,
Ψυχῶν κοπάδι φτερογύζεις ἔκει,

· Αγίων μελίσσας γήνω κατοικεῖ
Κι’ Αγγελοις ἀμόνους στ’ δνομά του...

· Εκείνις εἰν’ ἡ ἀλπίς μας δὲ Μεσσίας,

· Εκείνης τοῦ Γένους δὲ εκδικητῆς
· Οπους κοιμᾶται στὰ ύπόγεια τῆς

· Αγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας.
Καὶ θὰ ξυνήσῃ νά χαροῦν σιμά του
Κ’ οἱ δοῖοι μὲ τὰ πρόσωπα χλωμά,
Κ’ οἱ Μάρτυρες στὰ στήθεα τὰ θερμά
· Απ’ τὴν πορφύρα τοῦ αιμάτου,

Καὶ σ’ ἀμποτὲ μὲ τόσους πονεμένους
Στὴν ὑπερθέρη δῶρα πρὶν ἀναστημῆνς
Νά σ’ ἀξιώσῃ ή Χάρις νά βρεθῆς
Στὴ μυστικὴ χαρᾶ τοῦ Γένους.

· Εκεὶ κοιμᾶτ’ ἔκει, καιροὺς καὶ χρόνια,
Κ’ ἡ συντροφά τοῦ θενά γήνης σύ,
Μὰ ἡ ἀγόντης του είνε περισσή
Καὶ πρώτα κι’ ὑστερα κι’ αἰώνια.

Καὶ σ’ βασιλοπούλα θὰ σ’ ἀγνίσῃ
Μαρτιώνων αἴμα, κι’ ἀγνῆ καὶ φωτιά,
Κι’ ἡ πρώτη τοῦ πολέμαρχου ματιά
Πρώτη γήνων θὰ σε ἔπινηση.

Παραγοραὶ στὴ φτώχεια μας νὰ στείλῃ,
Τὸ δουλιμένο Γένος νά χαρῇ,
Ποὺ ἀπ’ τὴ ματιά τοῦ ήλιου καρτερεῖ,
· Ωρα εἶνη δῶρα ν’ ἀνατελῆ...

ΣΤΙΧΟΙ

Εἰκόν’ ἀχειροποίητη ποὺ στὴν καρδιά μου σ’ είχα,
Κ’ είχε γιὰ μόνο φυλαχό μά της κορφῆς σου τρίχα.

· Ονείραστα στὸν ὄντο μου μαυροφερόγιασμένα

Σὰν περιστρέψη στὴ σπλαχνή μ’ ἐπάρασαν γία σένα.

Κίνδυνο, μαρύν σύγερφο, ή μάγισσες ποὺ λένε,

Τ’ ἀρδνία σάντα ποὺ κελαΐδον μού φαίνονται νά κλαιγε.

Νά σε χαρᾶς ἀνοιξῃ μαζὺ μὲ τὰ λουλούδια,

· Οπούνε σὰν ἀμέρτορτα ζωγραφιστὰ τραγούνθε.

Σύ στὸ σκολεό δὲν ἔμαθες νά γράψῃς φαβασάκια,

Στὰ χειλά σου σὰ δούλια ποὺ ταΐσεις τὰ φαρμάκια;

Στὰ μάτια τὰ γηλαΐστα πολύ’ δ’ ἔρωτας καρτεροί,

Πόσο μεθύσαστε γήρων σὲ μὲ ποιλί μου,

· Αγάπη μοι περήφανη, ἀγάπη διαλεχτή μου.

Κι’ αὐτὸς δὸ μορφοδούλικο τὸ τιμημένον χέρι.

· Αν ἐσφιές τὴν ποδοφέζαν εἶνας θεός τὸ ξέρει.

Τὴν χάρη σου τὴ σπλαχνήκη μη μ’ ἀρητησής πουλί μου...

· Αγάπη μου αἰώνια, ἀγάπη μου θατερογή μου!

† Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

(*) Ο διλημμόντος διηγηματογράφος ‘Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης έγραψε στὴν γενέτη του και μεριά ποιημάτων, στὴν διαδρομή αὐτού, σκοπεύοντας δια-
βολή. Έκ των ποιημάτων του αυτών, άρκετα άξιων λόγου, ομοδούονται σε
δύο τὰ δύο ανωτέρων.

(**) Τὸ ποίημα αὐτὸν τόρη τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1891.